

ПРЕС КЛИПИНГ

29. јул 2019.

НАСЛОВИ

Труднице да пријаве послодавце који не поштују њихова права(стр.3)

Радиш 48 година – рачуна ти се 45(стр.4)

Ангажовањем старијих ублажио би се мањак радне снаге(стр.5)

Истраживање радних навика открило запањујуће податке: Пола милиона евра дневно од неискоришћених пауза(стр.6)

Најлакше до посла у Београду и Војводини(стр.7)

Забрана извшења на примањима породиља и деце од 1. јануара(стр.8)

Стопа незапослености у Србији пада, али је пола милиона људи и даље без посла(стр.10)

Труднице да пријаве послодавце који не поштују њихова права **Танјуг**

Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, под слоганом "Имаш избор. Пријави", позвало је труднице и породиље које сматрају да су им права угрожена да послодавце пријаве на бесплатни број телефона

Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, под слоганом "Имаш избор. Пријави", позвало је труднице и породиље које сматрају да су им права угрожена да послодавце пријаве на бесплатни број телефона, а министар Зоран Ђорђевић каже за РТС да тај телефон постоји већ годину и по дана, али да је сада препуштен Канцеларији за Е-управу.

Ђорђевић је рекао да је држава након разговора са разним НВО и трудницама показала да жели да реагује брзо и ефикасно.

Труднице и породиље које сматрају да су им права угрожена могу да пријаве послодавце на број телефона 0800-300-307.

У оквиру тог броја телефона постоји опција за труднице и инспектори ће сваки од тих позива да провере и да изађу на лице места уколико се то захтева.

Ђорђевић каже да је до среде поподне било 32 позива од којих су 26 била употребљива и додаје да су позиви узети у разматрање и да ће инспектори изаћи на терен и видети да ли постоји кршење закона.

Министар је поручио да ће послодавци, ако буде било основа за то, бити кажњени и да ће њихова имена бити објављена на посебном делу сајта.

Он је подсетио да су санкције постојале и раније, али да су неки послодавци свесно плаћали казне и да осим тога нису имали никакв други прекор. Искуство из борбе против рада на црно показало је, каже Ђорђевић, да људи гледају када је неко на тој листи.

Каже и да је постојала недоумица код запослених на одређено време, али истиче да и њима уговор мора да буде продужен до истека породилског.

Ђорђевић је најавио и рад са медијима како би грађани знали која све права имају.

Он је напоменуо да су пријаве анонимне и да инспекција не помиње имена оних који пријаве послодавце. Особа која пријави послодавца има право да добије повратну информацију о раду инспекције.

Радиш 48 година – рачуна ти се 45

Аутор: **Ј. Петровић-Стојановић**

Запосленима који раде дуже од 45 година, (примера ради 47 или 48 година), те две или три године неће улазити у основицу за обрачун пензија. Без обзира на то да ли им је послодавац уплаћивао доприносе за то време.

Наиме, Закон о пензијском и инвалидском осигурању изричит је по овом питању и члан 68 јасно каже да се „пензије обрачунавају на основу података утврђених у матичној евиденцији. Односно, пензијски стаж за обрачун висине пензије може износити највише 45 година”.

У Фонду за пензијско и инвалидско осигурање, кажу, да је плаћање доприноса регулисано Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање и важи за сва лица која су укључена у обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Сходно томе, чињеница да осигураник има више од 45 година радног стажа није од утицаја на обавезу плаћања доприноса.

Управо је овај случај био повод да се „Политици” јави читалац који покушава да и преко медија исправи неправду према свима који су поштено одужили радни век, као он. Јер, да је знао, додаје, да ради за цабе, отишао би пре три године у пуну старосну пензију.

Каже да је од 48 година радног стажа 11 имао бенефиције, док је радио с опасним материјама, а да је остатак 37 поправљао аутобусе. Пре три месеца одлучио је да се пензионише не рачунајући на то да је „прерадио”.

Зачудио се, међутим, када је сазнао да му се последње три године не рачунају у пензију, без обзира што је послодавац за све то време плаћао доприносе, јер је имао потребу за овом врстом мајстора, као и да су те паре, што се његове пензије тиче, пропале.

Да се с навршених 45 година радног стажа пензионисао, па поново засновао радни однос због потребе послодавца све би било у реду. Јер би га послодавац поново пријавио и уплаћивао доприносе, а он би добијао плату и пензију. Да би када више не буде радио могао поново да поднесе ПИО фонду захтев за прерачун пензије, што би му можда и повећало првобитни износ на чеку.

Није му јасно где завршава тај новац од уплаћених доприноса, па пита и шта је с оним радницима који напуне 65 година живота а уплаћивали су 14 или 14,5 година доприносе, што није довољно да се пензионишу. Да ли тај новац пропада за оне који су их уплаћивали и они не могу да се пензионишу.

У овом случају, закон је прописао, да не престаје сваки стаж самим тим што је неко напунио 65 година старости, па према одредби члана 175 тачка 2 Закона о раду, радни однос престаје када запослени наврши 65 година живота и минимум 15 година стажа. И то под условом да се запослени и послодавац другачије не договоре.

Ови услови су кумулативни, што значи да радни однос не мора да престане кад неко прослави 65. рођендан. Напротив. За запослене, који су у радном односу и после 65. године, послодавац је у обавези да, као и до тада, уплаћује доприносе за ПИО на основу којих се утврђује укупан стаж. Осим тога Законом о ПИО није прописано да осигураник по било ком основу запослености, било да је реч о самосталним делатностима или пољопривредним, престаје да ради с навршених 65 година, кажу у ПИО фонду.

Шта после 65. рођендана

Закон је прописао да не престаје сваки стаж самим тим што је неко напунио 65 година старости, па према одредби члана 175 тачка 2 Закона о раду, радни однос престаје када запослени наврши 65 година живота и минимум 15 година стажа. И то под условом да се запослени и послодавац другачије не договоре.

Ови услови су кумулативни, што значи да радни однос не мора да престане кад неко прослави 65. рођендан. Напротив. За запослене, који су у радном односу и после 65. године, послодавац је у обавези да, као и до тада, уплаћује доприносе за ПИО на основу којих се утврђује укупан стаж. Осим тога Законом о ПИО није прописано да осигураник по било ком основу запослености, било да је реч о самосталним делатностима или пољопривредним, престаје да ради с навршених 65 година, кажу у ПИО фонду.

Ангажовањем старијих ублажио би се мањак радне снаге

Аутор: Марија Бракочевић

Процене су ММФ-а да би у Србији армија радника у наредне три деценије могла да опадне 20 процената. – Решења су у подизању старосне границе за пензионисање и укључивање жена у процесе рада

Одлазак радника у друге земље, најчешће због већих плата, ускоро би могао да постане још масовнија појава, јер би земље централне, источне и југоисточне Европе, како је недавно упозорио Међународни монетарни фонд, у следеће три деценије могле да се суоче са снажним смањењем радне снаге. Тао Џанг, заменик генералне директорке ММФ-а предвидео је да ће Бугарска, Летонија, Пољска и Украјина забележити највећи пад радне снаге, већи од 30 одсто, док би у Словачкој или Србији армија радника могла да опадне 20 процената. Ипак, ММФ види решење тог проблема у подизању старосне границе за пензионисање, охрабривању жена и старијих радника за улазак на тржиште рада и технолошки напредак. Наши стручњаци и представници радника истичу да економске миграције не могу да се спрече, већ само делимично да се ублаже, али сматрају и да подизање старосне границе за пензионисање и укључивање старијих у процесе рада не би донело бољитак нити би спречило осипање радне снаге.

Љубодраг Савић, професор Економског факултета у Београду, сматра да, када би се, рецимо, спровела анкета међу женама, које раде у производњи да ли су за то да им се продужи радни век, оне сигурно не би прихватиле такву опцију.

– Иако се граница за одлазак у пензију у свету стално помера нагоре, тамо негде је ипак квалитет живота виши, а здравствена заштита боља, па је то онда и изводљиво. У сиромашним друштвима продужава се радни век не зато што је дужи животни век, него зато што пензиони систем не може да издржи притиске – сматра Савић. Новац намењен за подршку запошљавању и останку радне снаге добија се из разних извора, а ти су извори, додаје он, најчешће сами грађани који уплаћују новац у буџет.

– Када смо имали проблем око одласка возача у Словенију, земља је с тим могла да се избори тако што би радницама повећала плате до нивоа оних у Словенији. Тиме би ипак морала да узме од неког другог да би дала возачима, а то није могуће у тржишној привреди. Проблем Србије и земаља у окружењу је то што постајемо старија нација, а одлазе нам школовани и млади људи, који нису поштено ни ушли у свет рада. Уз све те проблеме, немамо ни довољно развијену индустрију и ето проблема – подсећа проф. Економског факултета.

Представници појединих синдиката жустро су против предлога ММФ-а да пензионери треба да „спасавају” радну снагу.

– То може само ММФ да предложи, јер њих занима само стање буџета, никада социјални аспект проблема. Ангажман старијих зарад спречавања одласка радне снаге за нас је неприхватљив, али бисмо подржали изјаве њихових званичника када би рецимо апеловали на власт да предузме мере око повећања зарада запослених, посебно у јавном сектору где је велики одлив радне снаге – истиче Ранка Савић, председница Асоцијације слободних и независних синдиката, и подсећа да је у Србији и сада могућ рад после 65. године јер Закон о раду не брани здравим и виталним пензионерима да раде и после пензионисања.

Истраживање радних навика открило запањујуће податке: Пола милиона евра дневно од неискоришћених пауза

Извор: Дневник

Према истраживању које је од априла до половине овог месеца у Београду, Нишу, Новом Саду, Крагујевцу, Краљеву, Чачку и Ваљеву, спровело Удружење “Побуна” чак 69 одсто радника у приватном сектору у Србији не искористи целу паузу у току радног дана на коју има законско право, док једна трећина њих уопште не користи време за дневни одмор на послу.

Ово удружење отишло је и корак даље: израчунало је да сваког радног дана по основу неискоришћене паузе, радници у приватном сектору у Србији газдама “уштеде” 448.000 евра. Као један од најчешћих разлога некоришћења законом предвиђене паузе на раду, запослени су навели повећан обим посла, а недовољан број запослених који би могли да замене колеге и испуне све пословне задатке.

Газде су овим подацима зачуђене и сложне да се паузе у раду подстичу, јер је неспорно да радник који не искоришћава оно што му је законски омогућено има смањену продуктивност и ефикасност у раду, што њима не одговара. Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије додаје да су ови подаци још нејаснији ако се узме у обзир да су паузе у раду у Србији, за разлику од многих других земаља на западу, плаћене јер су законски загарантоване и налазе се обавезно у уговору о раду.

- На западу, који је економски много развијенији, паузе у току радног времена углавном трају један сат, али нису плаћене као код нас. То значи да, рецимо Немац, који прави паузу од једног сата дневно, да би зарадио своју дневницу која му припада за осам сати рада, мора да остане дуже на послу управо тај један сат. Не коришћење паузе током раду не одговара ни раднику ни послодавцу, јер запослени тако знатно смањује ефекат рада, а самим тим смањује и профит свог послодавца – објаснио је Атанацковић.

Иначе, српски Закон о раду прописује да сви запослени у току радног времена имају право на паузу. Међутим, није свим запосленима дужина паузе током рада иста и зависи од броја радних сати током радног дана. Тако, запослени који раде од 4 до 6 сати дневно имају право на најмање 15 минута одмора у току радног времена. Они који раде 8 сати дневно имају право на најмање пола сата паузе, док запослени који раде 10 сати дневно могу да се одмарају најмање 45 минута у току радног времена. Ако је општим актом тачније колективним уговором или правилником о раду, прописана пауза у току радног времена у дужем трајању од законом прописаног, послодавац је у обавези да је запосленима обезбеди. Одмор у току дневно рада рачуна се у радно време и не може се користити на почетку и на крају радног времена.

Према Правилнику о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном, газда има обавезу да раднику обезбеди одговарајуће паузе или промену радних активности са циљем да се смање психофизиолошки напори који настају при коришћењу опреме за рад са екраном. У ту групу спадају радници у ИТ сектору и због тога већина њих има клизно радно време или праве паузе дуже од пола сата. Посебним прописима регулисане су радне паузе за раднике који обављају специфичне послове, па тако рецимо постоји пропис по којем би професионални возачи требало да праве паузу на свака три сата. Сасвим је друга прича да ли они то у пракси чине као и зашто доводе у опасност друге својим умором. У јавности се често чују и жалбе радника на грађевини да немају времена за паузу. Не коришћење паузе током напорног рада на грађевини који често траје 10 часова дневно, грађевинари могу и животом платити.

Љубинка Малешевић

Казне од 50 до 100 хиљада

Радници који не користе законом одређену радну паузу, која је део радног времена, због тога што им послодавац то не дозвољава или зато што имају превише посла, могу да се жале инспекцији рада. Наиме, Законом о раду прописане су новчане казне за послодавце који запосленима не обезбеђују законом прописане одморе у току дневног рада. Тако послодавац који раднику не обезбеди одмор у току дневног рада може да одговара за прекршај и буде новачно кажњен са износом од 100.000 динара – када је у питању правно лице, а предузетник новчаном казном од 50.000 динара.

Најлакше до посла у Београду и Војводини

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: На евиденцији Националне службе за запошљавање у овом тренутку има 527.000 лица, рекао је јутрос директор те службе Зоран Мартиновић који је навео да се до посла најлакше долази у Београду и Војводини, а најтеже на југоистоку Србије.

Актуелна стопа незапослености у Србији је 12,1 одсто, рекао је Мартиновић за РТС, али је додао да су ти подаци већ застарели и да се чекају резултати за први квартал који ће бити доступни на крају августа.

Како наводи, стопа незапослености у односу на исти период прошле године је за 2,7 одсто мања.

Према његовим речима, од 2014. године владају позитивни трендови на тржишту рада, слика на терену је задовољавајућа, а осим радника који раде на сезонским пословима, најлакше до посла долазе они који су спремни да раде на најједноставнијим пословима.

Такође, постоји конкретна тражња за профилима за које су потребне одређене вештине и способности - у грађевинарству, занатским пословима, угоститељству, туризму, ИКТ индустрији.

И сада, додаје, постоји велики број лица на евиденцији Националне службе који дуго траже посао, а лакше, како каже, долазе до посла они који су активни и који се информишу.

Поред стандардног посла службе, годинама се спроводе и актуелни програми који се финансирају из републичког буџета или из буџета службе.

Најчешћи програми су стручне праксе, отварање нових радних места, samozapošljavanje и разне врсте обука и преквалификација.

Мартиновић каже да теже до посла долазе они који су старији од 50 година и да се према њима пласирају одређени програми који их чине лакше запошљивима.

Када је реч о регионима у Србији, Мартиновић каже да се највише људи запошљава у Београду и у Војводини, а да југоисточна Србија заостаје и да је ту незапосленост виша од 14 одсто.

Међутим, и на том подручју није исто у сваком месту, јер је у Нишу и Лесковцу много веће запошљавање него у неким општинама где та шанса уопште не постоји, рекао је Мартиновић.

Шумадија и западна Србија су, такође, изнад просека, али не тако високо, рекао је за РТС Мартиновић.

Забрана извршења на примањима породиља и деце од 1. јануара

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Од 1. јануара следеће године, када почне примена нових одредби Закона о извршењу и обезбеђењу дужник, власник непокретности више неће моћи да остане без стана због комуналног дуга мањег од 5.000 евра у динарској противвредности.

Такође, законским изменама предвиђена је потпуна заштита породиља и деце - тако што ће по први пут бити изузета од извршења сва примања по основу закона којим се уређује финансијска подршка породицама са децом.

Ово су најважније новине Закона о извршењу и обезбеђењу које је у петак усвојила Скупштина Србије, а које имају за циљ поштовање начела сразмере, и спречавање уновчавања имовине дужника значајне вредности ради намирења багателног или несразмерно мањег износа потраживања.

Измене закона предвиделе су и промене заштићеног износа за наплату потраживања, у циљу јачања социјалне компоненте Закона и заштите економски слабих слојева становништва.

Када је реч о плати или заради, односно накнади плате или зараде, од следеће године извршење ће моћи да се спроведе до њихове половине (уместо две трећине) односно до њихове четвртине (уместо половине), ако је њихов износ једнак или мањи од минималне зараде утврђене у складу са законом.

Извршење на заради или плати, накнади зараде, односно накнади плате која не прелази износ просечне нето зараде према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, може се спровести до њихове трећине, а на минималној заради спроводи се до њене четвртине (уместо половине).

Такође, извршење на заради, плати или пензији ради намирења потраживања по основу законског издржавања моћи ће да се спроведе само до половине примања.

Када је о пензији реч, извршење се може спровести до њене трећине (уместо две трећине), односно четвртине, када је реч о пензији која не прелази износ просечне пензије, односно десетине када је реч о минималној пензији (уместо половине).

Изменама ЗИО предвиђено је да ће се јавно надметање за продају непокретних и покретних ствари извршног дужника поред прописаног, важећег система, спроводити и у облику електронског јавног надметања почев од 1. марта 2020. године, док ће се електронска аукција искључиво спроводити почев од 1. септембра 2020. године.

Тако ће продаја непокретности у извршном поступку убудуће бити потпуно анонимна и аутоматизована, кроз електронску платформу за јавно надметање за продају непокретности и покретних ствари (е аукцију).

Електронска платформа функционисаће тако да ни јавни извршитељ, ни суд неће знати ко је заинтересован за куповину, што значи да ће понуђач бити анониман.

Други сегмент аутоматизације извршног поступка тиче се увођења електронске огласне табле, која ће бити успостављена као јавни регистар.

Наиме, на интернет презентацији сваког суда опште или посебне надлежности у Србији, уношењем личних података, грађани ће моћи да провере да ли им се доставља било какав акт или одлука који потичу из извршног поступка.

Разлог ове измене је практичне природе, кажу аутори законских измена, указујући да ће на овај начин странкама бити знатно једноставније и доступније да се информишу путем електронске огласне табле.

Измењено је и правило о томе ко не може бити купац у поступку извршења, тако што су јавни извршитељи, њихови заменици и помоћници, као и друга лица запослена код јавног извршитеља у потпуности изузета од ове могућности, без обзира да ли поступају у конкретном предмету или не.

Изменама ЗИО дупло су продужени рокови застарелости за гоњење јавних извршитеља.

Субјективни рок који се рачуна од дана сазнања за учињену повреду - повећан је са шест месеци на годину рана и објективни рок који се рачуна од дана учињене повреде - са годину на две године.

Такође, прописано је да не може тећи застарелост вођења дисциплинског поступка за време док се води управни спор ради поништавања решења о дисциплинском кажњавању јавних извршитеља, а повећан је и рок застарелости за вођење дисциплинског поступка са годину на две године.

Новине предвиђају и забрану нагомилавања трошкова за дужнике, па се уводе нова правила која онемогућавају извршне повериоце да наплате трошкове поступка у ситуацији када против истог дужника подносе више предлога за извршење за потраживања која су могла бити обухваћена једним предлогом за извршење или у случају „цепања“ потраживања по основу главнице, камате и трошкова поступка.

У свим овим случајевима, извршни повериоци могу своје право остварити у једном извршном поступку, па чак и да то не учине (него намирење остварују у више поступака) имаће право на накнаду трошкова само за један поступак.

Поред тога, новине у закону ће омогућити значајно мање трошкове у тзв. „буџетским“ предметима у којима се као извршни дужник означава Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, односно директни и индиректни буџетски корисници.

Наиме, у овим случајевима, пре предлога за извршење извршни поверилац ће бити дужан да о намери подношења предлога за извршење писменим путем обавести Министарство финансија најмање 30 дана пре подношења предлога за извршење чиме ће се продужити могућност за добровољним намирењем обавезе.

Аутори законских измена, указују да ће смањење трошкова у свим овим предметима огледати и у смањењу накнада за јавне извршитеље и то кроз измене Јавноизвршитељске тарифе.

Извршитељи ће посебно бити дужни да воде рачуна о поштовању начела сразмере, тако што ће најпре, приликом избора између више средстава и предмета извршења, по службеној дужности водити рачуна о томе да се извршење спроводи оним средством и на оном предмету који су за извршног дужника најмање неповољни.

Подршку изради текста измена и допуна закона, као и спровођењу јавне расправе дали су ЕУ пројекат "ЕУ уз право - подршка за Поглавље 23" и УСАИД-ов пројекат "Владавина права".

Стопа незапослености у Србији пада, али је пола милиона људи и даље без посла

АУТОР:Хина

Стопа незапослености у Србији је 12,1 одсто, а крајем јула је на евиденцији Националне службе за запошљавање (НЗС) било 527.000 незапослених особа.

Директор НЗС-а Зоран Мартиновић рекао је за Радио-телевизију Србије да је стопа незапослености у односу на исто раздобље 2018. године за 2,7 одсто мања, наводећи да се до посла најлакше долази у Београду и Војводини, а најтеже на југоистоку Србије.

Мартиновић је истакао да се позитиван тренд на тржишту рада види од 2014. године, уз оцену да је "слика на терену задовољавајућа", а осим сезонских радника, најлакше се запошљавају они који су спремни да раде на најједноставнијим пословима.

Велика је потражња и за образовним профилима за које су потребне одређене вештине - у грађевинарству, занатским пословима, угоститељству, туризму, ИТ сектору и индустрији телекомуникација, а траже се лекари са специјализацијама, правници, инжењери, фармацеути. До посла најтеже долазе старији од 50 година, који су на биро рада претежно доспели у транзиционом раздобљу приватизације, због отказа као технолошки вишкови, због реструктурирања предузећа након власничке промене или због недостатка квалификација за нова радна места.

За незапослене те старосне доби НЗС припрема програме самозапошљавања или курсеве који омогућују лакше запошљавање.

Србија, по званичној статистици, има 6,98 милиона становника, показују подаци саопштени поводом Светског дана становништва 11. јула ове године.

Према подацима Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС), Србију је од 2000. године напустило око 650.000 људи, највише младих узраста од 15 до 24 године.